

KWARTALNIK TARNOGRODZKI

ISSN 1509-3735

NUMER 86

ROK XXII

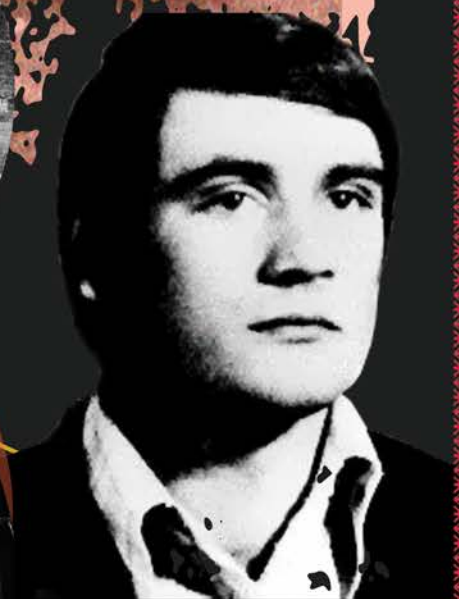
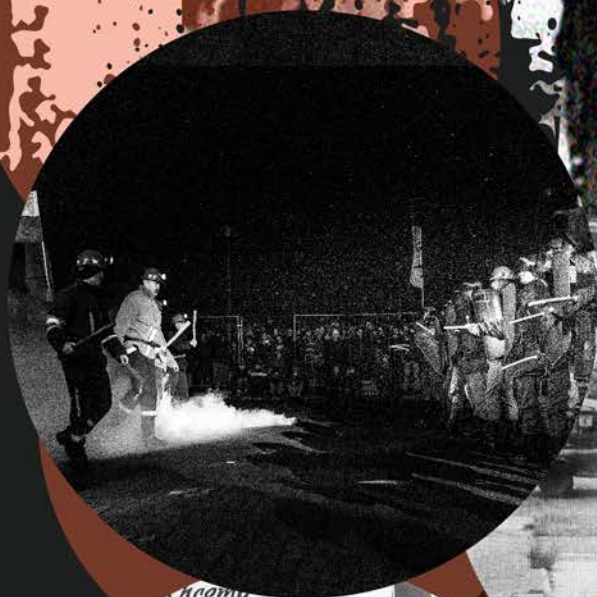
2021

40. ROCZNICA WPROWADZENIA STANU WOJENNEGO

18-19 GRUDNIA 2021

TARNOGRÓD

13 GRUDNIA
1981 ROK

Józef Krzysztof Giza
(13.03.1957 - 16.12.1981)

jeden z dziewięciu zamordowanych górników

*Szczęśliwych
Świąt Bożego Narodzenia,
spędzonych w gronie najbliższych,
białego opłatka, barwnej choinki,
błogosławieństwa narodzonego dzieciątka,
wielu sukcesów w pracy zawodowej i w życiu osobistym
oraz wszelkiej pomyślności w nadchodzącym
Nowym Roku*

życzą

*Dariusz Dołomisiewicz
Przewodniczący Rady Miejskiej*

*Paweł Dec
Burmistrz Tarnobrogu*

*Tarnobród
1567*

40. ROCZNICA WPROWADZENIA STANU WOJENNEGO 18-19 GRUDNIA 2021 TARNOGRÓD

WYJĄTKOWE OBCHODY 40. ROCZNICY WPROWADZENIA STANU WOJENNEGO

Ostatnia sobota i niedziela w Tarnogrodzie były nadzwyczajne. Tutaj odbyły się regionalne uroczystości związane

z 40. rocznicą wprowadzenia stanu wojennego w Polsce pod Patronatem Narodowym Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy w Stulecie Odzyskania Niepodległości. Była rekonstrukcja historyczna, koncert, film, msza, apel pamięci, kompania honorowa, program patriotyczny, podsumowanie konkursu, wystawy.

W sobotę od 15.00 grupa rekonstrukcyjna przypominała starszym mieszkańcom i pokazała młodym, jak wyglądała rzeczywistość stanu wojennego. Na rynku stały stare auta, duży fiat MO, nysa milicyjna, szlaban, jelicz „ogórek”, w koksownikach płonął ogień, w kuchni polowej opalanej drewnem grzała się żołnierska grochówka, którą częstowano przechodniów. ZOMO i funkcjonariusze MO

legitymowali ludzi, przeganiali i bili demonstrujących. Uczestnicy uroczystości mogli poczuć na własnej skórze groźbę tamtych dni. O 16.00 przenieśliśmy się do kopalni „Wujek” i obejrzelśmy inscenizację pacyfikacji, która miała miejsce 16 grudnia 1981 roku. Ataki zomowców i wojska

Inszenizacja wydarzeń w kopalni „Wujek”

na strajkujących górników, bomby dymne, skandowane hasła, strzały, przejmująca muzyka stały się dla wielu

oglądających przyczyną wielkiego wzruszenia. Wśród publiczności znajdowała się rodzina Józefa Krzysztofa Gیزی – jednego z zamordowanych górników, jego koledzy, sąsiedzi.

Po emocjonującym pokazie na zewnątrz widzowie zebrali się w sali widowiskowej Tarnogrodzkiego Ośrodka Kultury, gdzie obejrzel film dokumentalny Autor nieznany w reżyserii Wiesława Palucha. To

historia „najlepszego zdjęcia ze stanu wojennego” - jak

określił fotoreporter Jerzy Kośnik – i jego autora, który ujawnił się po 30 latach od grudniowych wydarzeń. Po projekcji goście mogli porozmawiać z producentem Tadeuszem Pisarczykiem.

Ostatnim punktem sobotniego programu był koncert

Inszenizacja wydarzeń w kopalni „Wujek”

Norberta „Smoły” Smolińskiego pt. Odważnym wszystkim pokłon niski..., który był hołdem artyście dla wszystkich ofiar represji stanu wojennego, a zwłaszcza dla tarnogrodzianina Józefa Krzysztofa Gizy.

Niedzielne obchody rozpoczęły się zbiórką pocztów sztandarowych i wspólnym

przemarszem do kościoła pw. Przemienienia Pańskiego na mszę św., po której wszyscy zebrani w asyście Orkiestry Górniczej Lubelskiego Węgla „Bogdanka” i kompanii honorowej 3. Zamojskiego Batalionu Zmechanizowanego przeszli na cmentarz parafialny. Dowódca kompanii honorowej złożył meldunek o gotowości do uroczystości Premierowi Rzeczypospolitej Polskiej Jackowi Sasinowi, odśpiewano hymn państwowy i górniczy. Po modlitwie po raz pierwszy w naszym mieście w czasie grudniowych uroczystości został odczytany Apel Pamięci i oddana salwa honorowa. Następnie zebrani złożyli wiązanki kwiatów na grobie Józefa Krzysztofa Gizy. Uroczystość odbyła się w oparciu o ceremoniał wojskowy. Dziękujemy licznie zgromadzonym pocztom sztandarowym i delegacjom.

Z cmentarza zgromadzeni przeszli do sali widowiskowej, gdzie uczniowie Szkoły Podstawowej im. Marii Curie - Skłodowskiej w Tarnogrodzie i Zespół

Koncert Norberta „Smoły” Smolińskiego

Wokalny Tarnogrodzkiego Ośrodka Kultury zaprezentowali program patriotyczny. Po akademii zostały wręczone nagrody laureatom Konkursu Wojewódzkiego na Projekt Logotypu Patriotycznego Związanego ze Stanem Wojennym objętego Honorowym Patronatem Lubelskiego Kuratora Oświaty.

W następnej kolejności Przewodniczący Zarządu Regionu Środkowo – Wschodniego NSZZ Solidarność Marian Król wręczył zasłużonym dyplomy.

Obchodom towarzyszyły wystawa ze zbiorów Śląskiego Centrum Wolności i Solidarności pt. Kopalnia strajkuje... Strajk i pacyfikacja kopalni

Program patriotyczny w wykonaniu uczniów SP w Tarnogrodzie

WUJEK 13-16 grudnia 1981 r. oraz ekspozycja pamiątek z okresu stanu wojennego.

W tym roku organizatorzy położyli szczególny nacisk na edukację młodego pokolenia. Oprócz atrakcyjnych dla nich form uczczenia rocznicy przygotowali pakiety edukacyjne zawierające m.in.: torbę i koszulkę patriotyczną ze zwycięskim logo konkursu, kartkę z opornikiem, notes stylizowany na zeszyt z czasów stanu wojennego, podkładkę pod komputer przypominającą kartkę żywnościową, wydawnictwa promujące Powiat Biłgorajski i publikacje ze Śląskiego Muzeum Wolności i Solidarności.

Partnerem wydarzenia 40. rocznicy wprowadzenia stanu wojennego w Polsce był Samorząd Województwa Lubelskiego w ramach programu „Warto być Polakiem”, którego celem jest pielęgnowanie polskości i wartości patriotycznych przez

Po mszy w kościele parafialnym w Tarnogrodzie głos zabrał wicepremier Jacek Sasin

mieszkańców województwa lubelskiego. Organizacja regionalnych uroczystości 40. rocznicy wprowadzenia stanu wojennego była współfinansowana przez spółkę Lubelski Węgiel „Bogdanka”, spółkę wspierającą zrównoważony rozwój Lubelszczyzny. Sponsarami wydarzeń patriotycznych związanych z 40. rocznicą wprowadzenia stanu wojennego w Polsce były też: PGE Dystrybucja SA, Powiat Biłgorajski i Gmina Tarnogród. W organizacji wydarzeń patriotycznych wsparły nas Grupa Azoty Zakłady

Na grobie Józefa Gیزی kwiaty składają Burmistrz Tarnogrodu Paweł Dec i Przewodniczący Rady Miejskiej Dariusz Dołomisiewicz

Azotowe „Puławy” SA. Partnerami wydarzenia byli: Lubelski Kurator Oświaty, Śląskie Centrum Wolności i Solidarności, Instytut Pamięci Narodowej i Totalizator Sportowy.

Rekonstrukcję historyczną przygotowali: Tarnogrodzki Ośrodek Kultury, Region Środkowo-Wschodni NSZZ Solidarność, Fundacja Ruchu Solidarności Rodzin. Rekonstruktorami byli

uczniowie Lubelskiego Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego w Lublinie, rekonstruktorzy ZOMO - Regionu Środkowo-

Delegacje przy grobie Józefa Gیزی

Wręczenie nagród laureatom Konkursu Wojewódzkiego na Projekt Logotypu Patriotycznego Związanego ze Stanem Wojennym

Wschodniego NSZZ Solidarność z Bractwa ks. Jeremiego Wiśniewieckiego z Lublina przyjaciele. Demonstrantów zagraли również strażacy OSP z gminy Tarnogród. Pojazdy historyczne udostępnił:

jelcz ogórek - MPK

Lublin, nysa MO – Region Środkowo-Wschodni NSZZ Solidarność.

Zwycięski projekt logotypu

Organizatorzy bardzo dziękują wszystkim zaangażowanym w przygotowanie dwudniowych obchodów. Szczególnie chcemy podziękować osobom, które pomogły nam bezinteresownie odtworzyć klimat tamtych dni: Januszowi Szabatowi, Marcinowi Hysie, Leszkowi Kopyściowi, Krzysztofowi Lipce, Klubowi Kobiet Aktywnych z Tarnogrodu. Za udostępnienie pamiątek ze stanu wojennego dziękujemy: Romanowi Cichockiemu, Krzysztofowi Wryszczowi, Ireneuszowi Schabowi, Arturowi Seroce, Wojciechowi Stasiewiczowi, Danielowi Mazurkowi, Joannie Puchacz, Grzegorzowi Szymanikowi, Markowi Popowiczowi, Dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Łukowej Wiesławie

Wstawa pamiątek z okresu Stanu Wojennego

Kubów. Dziękujemy także wolontariuszom ze szkoły podstawowej w Tarnobrodzie za pomoc przy organizacji wydarzeń oraz ich opiekunkom: Annie Kuziak i Bożenie Śmieciuch. Jesteśmy wdzięczni za wszechstronną pomoc pracownikom Urzędu Miejskiego w Tarnobrodzie i aktorkom z Teatru Młodych TOK.

Organizatorzy wydarzenia: NSZZ Solidarność Region Środkowo – Wschodni, Województwo Lubelskie, Gmina Tarnobród, Powiat Biłgorajski, Tarnobrodzki Ośrodek Kultury, Tarnobrodzkie Towarzystwo Regionalne.

Redakcja
Fot. Anna Bryła

Rzeczywistość **STANU WOJENNEGO** w obiektywie Anny Bryły

Tarnogrodzianie jak co roku uroczysto uczili Święto Niepodległości. Pod ośrodkiem kultury zebrały się poczty sztandarowe, delegacje władz samorządowych, instytucji, organizacji i mieszkańcy, skąd przeszli w asyście Tarnogrodzkiej Orkiestry Dętej na dziedziniec kościoła parafialnego, gdzie złożyli wiązanki kwiatów na pomniku. Następnie miała miejsce uroczysta msza święta w intencji ojczyzny.

Po nabożeństwie mieszkańcy Tarnobrodu i goście zgromadzili się w sali widowiskowej Tarnogrodzkiego Ośrodka Kultury, gdzie byli uczestnikami Koncertu na Święto Niepodległości w wykonaniu Tarnogrodzkiej Orkiestry Dętej i członków Teatru Młodych. Muzyczne kompozycje przeplcone poezją i ciekawostkami historycznymi uzupełniał pokaz multimedialny w tle sceny „ilustrujący” grane utwory. Była to uczta dla uszu i oczu.

Na zakończenie głos zabrał burmistrz Paweł Dec, który podziękował zebranych za przybycie „na urodziny mamy ojczyzny”. Podkreślił, że ci, którzy naprawdę ją kochają, udowodnili to swoją obecnością.

11

Listopada

**TARNOGRODZKIE
OBCHODY
NARODOWEGO
ŚWIĘTA
ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI
2021**

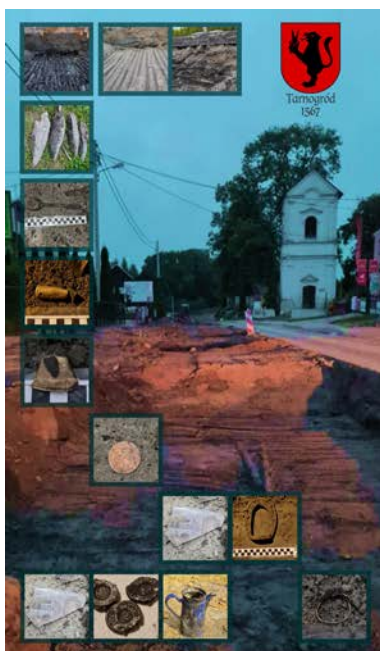
Pociąg do **wolności**

W Różańcu Drugim w 103. rocznicę odzyskania niepodległości przez Polskę odbyły się uroczystości zorganizowane przez Szkołę Podstawową im. Błogosławionego Kardynała Stefana Wyszyńskiego. W uroczystościach wzięli udział wiceburmistrz gminy Tarnogród Tomasz Legieć, sołtys i radny Różańca Drugiego Czesław Larwa oraz radny Mariusz Grasa.

Uroczystość rozpoczęto składaniem wieńców i zniczy pod pomnikiem poległych. Później w raz z sztandarem szkoły nastąpił przemarsz do kościoła. Uczniowie szkoły podstawowej wystawili montaż słowno - muzyczny pod tytułem „Pociąg do wolności”. Następnie została odprawiona Msza święta w intencji Ojczyzny.

SKARBY TARNOGRODU – GRODU U BRAM ROZTOCZA

Grupa
EKSPŁORATORZY to
pasjonaci odkrywcy:
Janusz Szabat, Piotr
Magoch i Grzegorz

GRUPA
„EKSPŁORATORZY”
POD PATRONATEM
TARNOGRODZKIEGO
TOWARZYSTWA
REGIONALNEGO

WYSTAWA ARTEFAKTÓW

SKARBY TARNOGRODU - GRODU U BRAM ROZTOCZA

Szymanik, którzy w wolnym
czasie wnikliwie przeszukują

miejsca odsłonięte podczas przebudowy drogi nr
835.

Panowie znaleźli mnóstwo zabytkowych przedmiotów. Ilość, różnorodność oraz wiek artefaktów spowodowały chęć pokazania ich szerszemu gronu. We współpracy z Tarnogrodzkim Towarzystwem Regionalnym pozyskano pieniądze na projekt „Skarby Tarnogrodu – grodu u bram Roztocza” w konkursie organizowanym przez Stowarzyszenie Samorządów Euroregion Roztocze. Jednym z wydarzeń zaplanowanych w ramach projektu było przygotowanie wystawy. Uroczyste otwarcie miało miejsce 21 listopada

Odkrycia archeologiczne w Tarnogrodzie – mieście w powiecie biłgorajskim.

Tarnogród to miasto królewskie lokowane w 1567 roku, od 1588 roku było prywatnym miastem szlacheckim. Obecnie jest to miasto w województwie lubelskim, w powiecie biłgorajskim. Najstarsze zapiski mówią że Tarnogród został lokowany na miejscu starego grodziska Cierniogród. Aktualnie na terenie miasta realizowane są roboty ziemne związane z wykonaniem inwestycji drogowej „Rozbudowa Drogi Wojewódzkiej nr 835. W dniu 26.04.2021 r. podczas prowadzenia badań archeologicznych pod trzonem drogi na głębokości około 80 cm odkryto relikty drewnianego traktu. Następnie przystąpiono do wykonania badań archeologicznych, polegających na odczyszczeniu i zadokumentowaniu odsłoniętych pozostałości oraz zabezpieczeniu zdeponowanych w odsłoniętych nawarstwień zabytków ruchomych. Wstępnie ustalono, że nawierzchnię zbudowano z dwóch poziomów naprzemiennie układanych belek, wzdłuż ulicy, powyżej w poprzek, miejscami konstrukcję wzmacniano dodatkowo brukiem kamiennym. W warstwie bezpośrednio zalegającej nad konstrukcją oraz pod nią znajdowały się liczne zabytki ruchome w postaci ułamków ceramiki nowożytniej, okuć metalowych, kilkunastu podków, fragmentów szklanych butelek, przepalonych kości zwierzęcych. Materiały datowane są ogólnie na XIX-XX w., w nielicznych przypadkach mogą być starsze. Na obecnym etapie badań pozostałości drogi datować można na wspomniany wycinek czasu.

Adam Szymanik
Fotografia z pasją

Adam Szymanik
Fotografia z pasją

Adam Szymanik
Fotografia z pasją

2021 roku, dokonali go Zastępca Burmistrza Tarnobrodu Tomasz Legieć i Dyrektor Tarnobrodzkiego Ośrodka Kultury Renata Ćwik. Pokazano bardzo cenne znaleziska, jak np. polskie grosze, kopieiki, austriackie krajcary (datowane od około 1600 roku), order za stłumienie powstania styczniowego, „raczki”, które zakładano zimą na obcasy (ok. XVI – XVII wiek), podkowy końskie, krzyżyki, pociski, kula armatnia, przedmioty użytkowe, fragmenty ceramiki i wiele innych. Można obejrzeć też drewniane fragmenty palisady i drogi, tzw. dylówki.

W ramach projektu będą się odbywały spotkania z eksploratorami, którzy przybliżą związek odnalezionych przedmiotów z historią Tarnobrodu.

Uczestnicy otrzymali kartki pocztowe i zakładki do książek promujące ekspozycję „tarnobrodzkie skarby”. Wystawę można oglądać codziennie w godzinach pracy Tarnobrodzkiego Ośrodka Kultury.

Monika Komosa
/TOK/

Adam Szymanik
Fotografia z pasją

Adam Szymanik
Fotografia z pasją

„Rzecz o kuplecie”

Kuplet to rodzaj piosenki o nieskomplikowanym schemacie metrycznym, w której poszczególne strofy kończą się dwuwiersowym morałem, określane także jako vaudeville, śpiewka.

Początki kupletu sięgają średniowiecza, kiedy to był stałym elementem życia towarzyskiego. Śpiewano je w szynkach i piwiarniach, gdzie zbierali się

rzemieślnicy,
kupcy,
studenci,
poeci.

Był
nieodzownym
elementem
francuskiego
teatru
jarmaczego w
XVI w. , włączano
je do widowisk
komedii dell'arte,
jako zwięźle,
krótkie piosenki,
zwane *couplets*
dialogues albo

duette,
wyróżniające się dowcipnym tekstem z puentą.
Tekst kupletu podkładano pod popularne, znane
powszechnie w danym czasie melodie. Treść kupletów
była satyryczna i odnosiła się do spraw aktualnych , z
codziennego życia.

W XVIII w. kuplet stał się znaczącym elementem
popularnych śpiewogier, wodewili i operetek.
Autorem pierwszego polskiego kupletu jest Wojciech
Bogusławski, który jako tłumacz komedii „Taczka
occiarza” S. Merciera (1790) dopisał do niej
piosneczke –kuplet w trzech strofach, kończących
się dwuwiersowym morałem. W latach 40. XIX
w. sztuka kupletowania staje się coraz bardziej
popularna, wychodzi poza mury teatrów, by w
końcu XIX w, stać się stałym elementem (numerem)
programów kabaretowych. Łatwość pisania kupletu
pod nieskomplikowany schemat metryczny, atrakcyjny
dodatkowo, dzięki powszechnie znanej, łatwo w
padającej w ucho melodii sprawia, że tematyka
kupletów znacznie się rozszerza, wciąż odnosząc się do
aktualnych realiów życia społeczno-politycznego.

Towarzysząca od wielu pokoleń tradycja śpiewania
kupletów, przyśpiewek grup wieńcowych jest również

nieodłącznym elementem obrzędu dożynek. Na znaną
melodię są śpiewane opowieści o żniwach, życiu
wsi, gospodarzach. Kuplety te są pewnego rodzaju
kroniką gminy, środowiska i wydarzeń ostatniego roku,
mają charakter pochwały, czasem kąśliwego żartu.
Są odbiciem

zainteresowań
mieszkańców, ale
też formą krytyki
miejscowych
aktualności
społeczno-
obyczajowych.

Dożynki
w gminie
Tarnogród
mają również
swoją
wyjątkową
koloryt, na
który między
innymi
składają się

Kuplety na dożynkach gminno - parafialnych w Różancu Pierwszym w 2021 roku

prezentowane kuplety. W roku

2021 podczas dożynek w Różancu Pierwszym
Koło Gospodyń Wiejskich z Różańca Pierwszego
zaprezentowało z dużym poczuciem humoru swoje
kuplety. Warto je przypomnieć:

Dziś w naszym Różancu

Piękne święto mamy

Gminno-parafialne

Dożynki sprawiamy

Żniwa zakończone

I plony zebrane

Dziękujemy Bogu

Za te urodzaje

Dzisiaj wielkie święto

Wszystko wolno śpiewać

Prosim miłych gości

Aby się nie gniewać

Jak to na dożynkach

Kobiety głos mają

Niech nas nasze władze

Dzisiaj wysłuchają

Mamy w naszej gminie

Burmistrza dobrego

Jaką sprawę mamy

Idziemy do niego

On w biedzie pomoże

Problem rozwiązuje

A jak nie da rady

Uśmiechem czaruje

A jego zastępca	Bardziej się postarał	Lekarz cię nie zbada	Policjanci wszyscy
Człowiek zaufany		Pielęgniarka powie	Bardzo się starają
Bo się w gminie troszczy	Bo chodnik też mamy	Że tele-porada	Rowerzystą jedzie
Wszystkimi sprawami	I nie korzystamy		To mu mandat dają
	Jedziemy rowerem	A w banku spółdzielczym	
Burmistrzu, Zastępcu	To w dołki wpadamy	Proszę miłych gości	A ten młynarz Kapka
To się postarajcie		Najkorzystniej trzymać	Bardzo się mądruje
I wszystkim zespołom	Sołtysie, Burmistrzu	Swoje oszczędności	Pszenicę rolników
Po nagrodzie dajcie	To się postarajcie		Za grosze kupuje
	Zaraz po dożynkach	Wszystko załatwicie	
I radnych też mamy	Dziury połatajcie	Zobaczycie sami	My swoją pszeniczkę
Bardzo się starają		Weźmiesz mały kredyt	Za grosze dajemy
Chociaż ceny rosną	Nasz wielebny proboszcz	A spłacasz latami	Ale chleb ze sklepu
Jeszcze podwyższają	Dobrze się sprawuje		Bardzo drogi jemy
	Plebanie, Kościoły	W podstawówce naszej	
Zdrożały podatki	Pięknie remontuje	Myszy noszą śmieci	I tytoń sadzimy
Śmieci idą w górę		Bo w Różańcu Pierwszym	Ciężko pracujemy
A za wszystko płacić	I obok kościoła	Mały przyrost dzieci	Ale za pół darmo wszystko sprzedajemy
Trzeba kasy furę	Nowy parking mamy		
	Na mszę pojedziemy	Dyrektorka GOKu	Nasi starostowie
A nasz sołtys Marian	Samochód stawiamy	To jest babka miła	Dobrze gospodarzą
Dobrze się sprawuje		Wszystkim nam dożynki	Bo ich tu w Różańcu
Na wygonach dziury	A nasi strażacy	Pięknie urządziła	Zaufaniem darzą
On się nie przejmuje	To dzielni chłopacy		
	Syrena zawyje	Ta przemiła Pani	Starostowie mili
Mógłby dla swej wioski	To lecą do pracy	Stroi się wspaniale	Tak se pogadajcie
Zrobić coś dobrego		A za całą pensję	I na zakończenie
Ale on pilnuje	Strażacy nam zawsze	Kupuje korale	Pół litra nam dajcie
Biznesu swojego	W nieszczęściu pomogą		
	Nasi gospodarze	A nasza policja	Za uwagę pięknie
Bo Centrum tu mamy	Liczyć na nich mogą	Stale tu kursuje	Wszystkim dziękujemy
Obsługę wspaniałą		I ten nasz Różaniec	Z serca wam serdecznie
Pójdiesz na zakupy	O ośrodku zdrowia	Dobrze patroluje	Zdrowia winszujemy
To stóweczki mało	Wspomnieć też wypada		
	Dostać skierowanie	Literatura:	
Nasza wioska może	Wyzwanie nie łąda	• Kaszyński, Stanisław: Z dziejów kupletu, „Scena” 1989, nr 2, 3.	
Lepiej by też stała		• Encyklopedia teatru polskiego (Internet)	
Żeby ten nasz Sołtys	Kiedy zachorujesz		

Anna Seroka

Święto wiejskich teatrów z całego kraju

38. Ogólnopolski Sejmik Teatrów Wsi Polskiej przeszedł do historii. Na scenie w Tarnogrodzie – stolicy wiejskiego teatru – zaprezentowały się najlepsze zespoły z całej Polski zakwalifikowane podczas regionalnych konkursów. Po każdym widowisku Rada Artystyczna: prof. Lech Śliwonik – teatrolog /przewodniczący/, prof. dr hab. Piotr Dahlig – etnomuzykolog, dr hab. Katarzyna Smyk – folklorysta, kulturoznawca, dr hab. Bożena Suchocka – reżyser, dr hab. Edward Wojtaszek – reżyser przeprowadziła spotkania warsztatowe z zespołami. Przekazała syntetyczne spojrzenie na najważniejsze problemy spektakli. Uwagę poświęcono wykorzystaniu kultury ludowej w pracy teatralnej.

W piątek po uroczystym otwarciu sejmiku jako pierwszy wystąpił międzypokoleniowy Zespół ZAWSZE RAZEM z Woli Gułowskiej, który pokazał spektakl „U Maciejów na Zielnu”. Komisja Artystyczna przyznała grupie Nagrodę Narodowego Instytutu Kultury i Dziedzictwa Wsi za bogate poznawczo i atrakcyjne wizualnie przedstawienie zwyczaju układania bukietów na święto Matki Boskiej Zielnej oraz za stworzenie w widowisku rodzinnego klimatu przez wielopokoleniowy zespół.

Jako kolejny wystąpił Zespół Obrzędowy LASOWIACZKI z Baranowa Sandomierskiego, który ma w repertuarze głównie widowiska związane ze świętami kościelnymi oraz codziennym życiem Lasowiaków (lub Lesioków) czyli ludu żyjącego w widłach Wisły i Sanu. Lasowiaczki na sejmiku zaprezentowały

„Gusła Lasowiackie”, które komisja doceniła, przyznając Nagrodę Narodowego Instytutu Kultury i Dziedzictwa Wsi za czysty wizualnie spektakl nawiązujący do oryginalnego dziedzictwa zespołu, przybliżający tajemniczy świat gusła, wierzeń i praktyk leczniczych.

Ostatni w piątek wystąpił Zespół Regionalny LIPNICZANIE z Lipnicy Wielkiej reprezentujący autentyczny folklor Pogórza Sądeckiego. Grupa zaprosiła widzów na „Wesele Jaśka i Marysi – Błogosławiny”.

Silę zespołowego działania, ekspresję i entuzjazm w barwnym muzycznie obrzędowo – tanecznym widowisku doceniła Rada Artystyczna, przyznając grupie Nagrodę Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu

Sobotnie prezentacje rozpoczął Zespół ZORZA z Dereźni. Grupa przygotowała sztukę wg scenariusza członkini zespołu Józefy Osajcy pt. „Poratujcie, kumo”. Za interesujący i dobrze skonstruowany scenariusz przedstawienia wprowadzającego w świat dawnych uzdrowicieli ludowych i ukazującego ich rolę w społeczności wiejskiej

zespół został uhonorowany Nagrodą Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu.

Jako drugi w sobotę wystąpił Zespół Śpiewaczo – Obrzędowy JARZĘBINA z Bukowej, który pokazał

Zespół ZORZA z Dereźni *PORATUJCIE, KUMO*

Zajęcia warsztatowe z Radą Artystyczną

najnowsze widowisko pt. „U łubiarza”. Grupa otrzymała Nagrodę Narodowego Instytutu Kultury i Dziedzictwa Wsi za sceniczny poemat o prawdzie i wartościach życia rodzinnego, zespolonego szacunkiem dla codziennej pracy.

Zespół Folklorystyczny KUJAWY BACHORNE NOWE z Osięcin rozpoczął trzecią część sejmikowych prezentacji. W jego wykonaniu mogliśmy obejrzeć „Andrzejki na Kujawach Bachornych”, które Rada Artystyczna uhonorowała Nagrodą Narodowego Instytutu Kultury i Dziedzictwa Wsi za niezłomne pełnienie roli strażnika regionalnej kultury, repertuar taneczny oraz bogatą oprawę muzyczną spektaklu.

Jako kolejny zaprezentował się Zespół Folklorystyczny NARWIANIE z Dobrzyniewa Dużego mający w swoim repertuarze rdzenną muzykę oraz inscenizacje obrzędów ludowych tego regionu. Za oryginalną autorską konstrukcję muzycznego spektaklu „Len” pozwalającą w nowy, wysoce artystyczny sposób zbudować opowieść o losach jednostek i społeczności oglądanych z perspektywy dnia dzisiejszego Rada Artystyczna przyznała NARWIANOM Nagrodę Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu.

Piątkowe prezentacje zakończył Kurpiowski Zespół Folklorystyczny CARNIACY z Czarni specjalizujący się w opracowywaniu widowisk obrzędowych. Zespół występuje w kompletnych kurpiowskich (Puszcza Zielona) strojach

ludowych, z kapelą ludową w tradycyjnym składzie dla tego regionu, pielęgnuje i popularyzuje już 85 lat kurpiowską kulturę ludową. Kolejną – jak wcześniejsze – bardzo udaną inscenizację fragmentu wesela, sceniczną czystość, zdyscyplinowanie i siłę wykonawczą zespołu w widowisku „Wesele Kurpiowskie – Wyprowadziny” doceniła Rada Artystyczna, przyznając Nagrodę Marszałka Województwa Lubelskiego.

Regionalny Teatr Dramatyczny z Luzina rozpoczął niedzielne prezentacje. Specyfiką tego teatru jest kultywowanie kultury, języka, dramatu i obrzędów kaszubskich. Teatr jest grupą wielopokoleniową. Na sejmiku zaprezentował widowisko „Ścinanie kani”. Za tę współczesną teatralną interpretację arcykaszubskiego zwyczaju, przywracającą pamięć o własnym dziedzictwie kulturowym Rada Artystyczna uhonorowała zespół Nagrodą Starosty Biłgorajskiego.

Na kolejne wesele zaprosił widzów Zespół Ludowy SONINA z Soniny ukazujący niezwykłą barwność obrzędów a także ogromną miłość do teatru wszystkich aktorów, co podkreślają oglądający. Za imponującą dynamikę tańca i śpiewu, wykonanie oraz wydobywanie żartobliwych, atrakcyjnych scenicznie epizodów wesela w „Weselu sonińskim” zespół otrzymał Nagrodę Narodowego Instytutu Kultury i Dziedzictwa Wsi.

Zagórzański Zespół Folklorystyczny DOLINA MSZANKI z Mszany Górnej zakończył sejmikowe prezentacje. Zespół od wielu lat stara się kultywować

Zespół Śpiewaczo - Obrzędowy JARZĘBINA z Bukowej ze spektaklem U ŁUBIARZA wraz z Zastępcą Burmistrza Tarnobrodu Tomaszem Legieciem i Przewodniczącym Rady Miejskiej Dariuszem Dołomisiewiczem

tradycje zagórzańskie oraz uchronić od zapomnienia stare śpiewki i zwyczaje. Na tarnobrodzkiej scenie zaprezentował widowisko „Po kolodzie w Górne Msany – św. Scepon”. Rada Artystyczna przyznała zespołowi Nagrodę Dyrektora Wojewódzkiego Ośrodka Kultury za dynamikę wykonania, a przede wszystkim bogaty repertuar tańców.

Sejmikowi towarzyszyły wystawy fotograficzne:

Decyzją Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, podjętą w czerwcu 2018 roku, Sejmiki Wiejskich Zespołów Teatralnych i ogólnopolski ruch wiejskich teatrów zostały wpisane do Krajowego Rejestru Dobrych Praktyk w Ochronie Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego.

Jest to pierwszy wpis do polskiego rejestru dobrych praktyk.

Decyzja Ministra jest realizacją postanowień Konwencji UNESCO z 2003 roku.

Zobaczymy ich na scenie – zespoły i spektakle Sejmiku 2021 i *Sejmikowe klimaty: twarze, obrazy, sytuacje*. Prace Bożeny Wojtaszek i Lecha Laskowskiego. W holu można było też otrzymać publikacje i gadżety na stoiskach Tarnogradzkiego Ośrodka Kultury oraz Narodowego Instytutu Kultury i Dziedzictwa Wsi, którego pracownicy przez trzy dni towarzyszyli naszemu sejmikowi, rozdając książki historyczne, kucharskie, kalendarze, balony, kolorowanki, zakładki do książek

ze staropolskimi przepisami i wiele innych artykułów promocyjnych.

38. Ogólnopolski Sejmik Teatrów Wsi Polskiej przeszedł już do historii. Po zamknięciu imprezy profesor Lech Śliwonik i Dyrektor Tarnogradzkiego Ośrodka Kultury Renata Ćwik w ciepłych słowach podziękowali wieloletniej pracownicy domu kultury Kazimierze Horodko, która zdecydowała się przejść na zasłużoną emeryturę. Pani Kazia przez długie lata dbała o porządek w placówce i z wielką dokładnością i zaangażowaniem wykonywała powierzone jej zadania.

Patroni,
sponsory i organizatorzy:
Ministerstwo Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu, Marszałek Województwa Lubelskiego, Starosta Biłgorajski, Burmistrz Tarnobrodzkiego, Towarzystwo Kultury Teatralnej Zarząd Główny, Narodowy Instytut Kultury i Dziedzictwa Wsi, Tarnogradzki Ośrodek Kultury, Tarnogradzkie

Towarzystwo Regionalne, Wojewódzki Ośrodek Kultury w Lublinie, TKT Ziemi Lubelskiej, Ambra SA i Barwy Zdrowia.

Bardzo dziękujemy wszystkim, którzy przyczynili się do tego, że nasza impreza, wpisana na listę niematerialnego dziedzictwa UNESCO, wypadła znakomicie. Dziękujemy zespołom za to, że zadały sobie wiele trudu organizacyjnego, żeby przyjechać do nas, także z najodleglejszych zakątków Polski, dziękujemy publiczności, która mimo obostrzeń covidowych nie zawiodła i przybyła oglądać spektakle, dziękujemy wolontariuszkom: Oliwii Olejnickiej, Aleksandrze Niziołek i Neli Blicharz, które pomagały w organizacji posiłków, dziękujemy pracownikom Urzędu Miejskiego w Tarnobrodzie za wsparcie organizacyjne i porządkowe.

Regionalny Teatr Dramatyczny z Luzina *ŚCINANIE KANI*

Ten krąg wspólnoty – jak napisała Rada Artystyczna – pozwala na wiarę w dobrą przyszłość ruchu teatralnego.

Organizatorzy

Z przykrością informujemy, że 4 listopada br. odszedł od nas

śp. Jacek Szczęk
aktor, reżyser, rzeczoznawca Stowarzyszenia Autorów ZAiKS, w latach 1985 - 2008
członek Rady Artystycznej tarnogradzkich sejmików

Prezes i członkowie TTR

FESTIWAL TEATRÓW WIEJSKICH ZWYKI 2021

27 i 28 listopada 2021r w Teatrze Polskim im. Arnolda Szyfmana w Warszawie odbył się Festiwal Teatrów Wiejskich ZWYKI 2021. Festiwal jest zwieńczeniem rocznej pracy wiejskich zespołów teatralnych, a wystąpić na nim mogły grupy wytypowane przez Radę Artystyczną 38. Ogólnopolskiego Sejmiku Teatrów Wsi Polskiej w Tarnogrodzie.

Przedstawienia wiejskich teatrów to najczęściej

skarby zanikającego piękna, wyrastające z rdzennej kultury polskiej wsi.

W tegorocznej edycji festiwalu zaprezentowały się 4 zespoły. W sobotę Dzień Pracy widowiskiem „U łubiarza”, wg scenariusza Marii Jargiło, rozpoczął Zespół Śpiewaczo-Obrzędowy „Jarzębina” z Bukowej, wystąpił też Zespół Folklorystyczny „Narwianie” z Dobrzyniewa Dużego ze spektaklem „Len”. W niedzielę w Dzień Wesela wystąpił Zespół Regionalny „Lipniczanie” ze spektaklem

Zespół Folklorystyczny „Narwianie” z Dobrzyniewa Dużego, Jan Zdziarski i Paweł Dec

inscenizacje autentycznych obrzędów, dawnych zwyczajów, ginących prac domowych i gospodarskich. Są różnorodne, barwne, dynamiczne, ale też wysmakowane artystycznie. Warto je zobaczyć także dlatego, że są to – jak określił prof. Lech Śliwonik –

„Tarnogrodzkie „ stoisko

„Wesele Jaśka i Maryśki” i Zespół Ludowy „Sonina” z „Weselem sonińskim”.

Licznie zgromadzoną publiczność i uczestników Festiwalu ZWYKI 2021 powitali Andrzej Seweryn, dyrektor Teatru Polskiego, i prof. Lech Śliwonik, prezes Towarzystwa Kultury Teatralnej. Wydarzenie

poprowadził Jan Zdziarski.

Goście ZWYKÓW mieli też okazję spróbować tarnogrodzkiego jadła, które przywozila delegacja na czele z Burmistrzem Tarnobrodu Pawłem Decem, aby promować lokalnych producentów żywności ekologicznej: BARWY ZDROWIA z Tarnobrodu, Farmy Roztocza z Księżpola i CZAR NATURY z Różańca Drugiego. Warszawiacy zjadali się ekologicznymi wędlinami, owocami i warzywami, chlebem ze smalcem i kiszonkami: kapustą, kalafiozem, ogórkami, cukinią, papryką i rzodkiewką.

Renata Ćwik
/TOK/

Degustacja tarnogrodzkich przysmaków

TATA MA KOTA

SCENA
REDUTA

na scenie Tarnogrodzkiego Ośrodka Kultury

InVitro Centrum Kultury w Lublinie w reżyserii Łukasza Witt-Michałowskiego, do którego scenariusz napisał Szymon Bogacz.

Na stronie Centrum Kultury czytamy, że ten spektakl

*jest głosem
ojców samotnie
wychowujących
swoje dzieci.
Głosem ojców,
którzy dzieci
swoich zostali
pozbawieni,
próbujących
zrozumieć
swoją sytuację,
ułożyć sobie
życie pomiędzy
dzieckiem,
a Tą Której Od
Dawna Nie Ma,
czyli byłą żoną*

i na zawsze matką dziecka.

*„Tata ma kota” jest subiektywnym
spojrzeniem na problem rozpadających
się małżeństw i dzieci, do których
ojcowie zazwyczaj tracą swoje
naturalne prawa. Pomimo męskiego
punktu widzenia, sztuka Bogacza jest
przede wszystkim... komedią. Bo tylko
przez śmiech ojcowie mogą ośwoić cały
ten swój tragicznie śmieszny los.*

5 listopada na tarnogrodzkiej scenie został zagrany pierwszy spektakl w ramach projektu „Scena Reduta” Teatru im. Juliusza Osterwy w Lublinie we współpracy z ośrodkami kultury w województwie lubelskim.

To przedstawienie Sceny

Wystąpili: Arkadiusz Cyran,
Dariusz Jeż, Przemysław
Sadowski, Jarosław Tomica,
Karol Wróblewski; reżyseria światła
i dźwięku: Marcin Kowalczyk, produkcja:
Monika Stolat.

Ministerstwa
Kultury
Dziedzictwa
Narodowego
i Sportu.

**Dofinansowano ze
środków Ministra Kultury,
Dziedzictwa Narodowego
i Sportu**

W tym roku organizatorzy
zapropowowali temat „Śmiechem –
żartem”, wychodząc z założenia, że
jest to przestrzeń przez recytatorów
niesłusznie zapomniana. Na
początku Ewa Żukowska
przeprowadziła krótkie warsztaty,
podczas których zwróciła uwagę
na oddech i poprawną dykcję.
Zaproponowała uczestnikom
ćwiczenia, które miały ich rozluźnić i
zminimalizować stres. Po tej części
jury przesłuchiwało 14 recytatorów.

Komisja w składzie Ewa Żukowska –

8 listopada 2021 rok w
Tarnogrodzkim Ośrodku
Kultury odbyły się
eliminacje gminne 25.
Jesiennego Konkursu
Recytatorskiego,
na których swoje
recytatorskie umiejętności
zaprezentowali uczniowie
szkół podstawowych
z Tarnobrzegu, Woli
Różanieckiej i Różańca
Drugiego oraz uczestniczka
zajęć odbywających się w
Tarnogrodzkim Ośrodku
Kultury.

Maja Kurzydło

Jakub Gancarz

Justyna Lipińska – muzyk z Teatru Muzycznego w Lublinie oceniła recytatorów według następujących kryteriów: wybór i dobór tekstu, dostosowanie tekstu do możliwości wykonawczych i interpretacyjnych recytatora, interpretacja utworu, kultura słowa, ogólny wyraz artystyczny.

Aleksandra Niziołek

Do eliminacji powiatowych zostali nominowani: Aleksandra Niziołek ze Szkoły Podstawowej im. Marii Curie – Skłodowskiej w Tarnogrodzie, Maja Kurzydło z Tarnogrodzkiego Ośrodka Kultury i Jakub Gancarz ze Szkoły Podstawowej im. kard. Stefana Wyszyńskiego w Różańcu Drugim. Wszyscy uczestnicy otrzymali dyplomy i upominki ufundowane przez Tarnogrodzki Ośrodek Kultury.

Komisja dziękuje wszystkim uczestnikom i życzy dalszych owocnych poszukiwań i wielu sukcesów w

szerzeniu pięknego słowa polskiego. Warto przypominać znakomite utwory literatury polskiej i światowej.

***

Wyróżnienie dla Mai

12 listopada 2021 roku odbyły się eliminacje powiatowe 25. Jesiennego Konkursu Recytatorskiego. Naszą gminę reprezentowali trzej mistrzowie słowa nominowani podczas eliminacji gminnych: Maja Kurzydło z Tarnogrodzkiego Ośrodka Kultury, Aleksandra Niziołek ze Szkoły Podstawowej im. Marii Curie - Skłodowskiej w Tarnogrodzie oraz Jakub Gancarz ze Szkoły Podstawowej im. kard. Stefana Wyszyńskiego w Różańcu Drugim. Maja Kurzydło została wyróżniona. Gratulujemy i życzymy dalszych sukcesów i pięknych poetyckich odkryć!

.. a wspomnienia wciąż żywe ...

Pięćdziesiąt lat, pół wieku od ukończenia szkoły i jeszcze dodać 15 to ile to? Ile? Niemożliwe! Jak ten czas szybko minął - mówimy wzorem naszych rodziców czy dziadków, wspominając lata po ukończeniu szkoły podstawowej, kiedy to „świat” stanął przed nami otworem. W jaki świat wszedł każdy z nas? Jak wykorzystaliśmy swój czas? Ano różnie. Ale od początku.

Spotkaliśmy się po pięćdziesięciu latach. Absolwenci klasy VIII B Szkoły Podstawowej im. Marii Curie - Skłodowskiej w Tarnogrodzie. Urodziliśmy się w 1956 roku. Były to czasy trudne, ale dla nas najpiękniejsze. Czasy naszego dzieciństwa. I choć warunki życia mieliśmy mniej więcej jednakowe, to coś nas od siebie różniło. Marzenia o swojej przyszłości.

Spotkanie, które odbyło się 23.10.2021 r. rozpoczęliśmy

od odwiedzin naszych zmarłych nauczycieli i kolegów spoczywających na cmentarzu. Zapaliliśmy znicze na grobach: Pana Wiktora Wodzińskiego, wieloletniego kierownika szkoły, naszego wychowawcy w klasie VIII, Pani Stanisławy Pacion, naszej wychowawczynie w klasach IV - VII, polonistki, dzięki której wiemy, że od „więc” się zdania nie zaczyna i znamy zasady ortografii i interpunkcji, Pani Aleksandry Biernackiej, wspaniałej, wymagającej matematyczki. Odwiedziliśmy groby i zostawiliśmy światelko pamięci u Marysi Misiągiewicz, Tadzia Dzido, Józia Chamota, Edka Mazurka i Rysia Borka.

Wspomnieliśmy w modlitwie Rysia Szeniaka i Janka Martysza, których również nie ma wśród nas.

Później gościliśmy w restauracji „Nad Złotą Nitką”, gdzie przy kolacji i oryginalnym piwku, które przywiózł ze swoich browarów Dziunek (Edward) Rzeźnik, spędziliśmy wiele

miłych godzin.

Swoją obecnością zaszczytili nas nasi nauczyciele: Państwo Wanda i Wojciech Baszkiewiczowie, Pani Stanisława Grela, Pani Teresa Grabias, Pani Anna Kukielka.

Nas, byłych uczniów, przybyło szesnaścioro. Na pamiątkowym zdjęciu w pierwszym rzędzie od prawej siedzą: Ula Sobol-Bartnik, Ala Cap-Mazurek, dalej wymienieni wcześniej nauczyciele i ostatnia z siedzących Marysia Bazan-Krzos. Za nią Danusia Wolanin-Magoch, Terenia Fus-Żarnowska, Bogusia Skotnicka-Mazurek, Ania Sularz-Gadaj, Ela Ludkiewicz-Zapasek, Ania Pudelko-Szperkowska. Dalej koledzy: od lewej Bogdan Surmacz, Stefan Szuper, Dziunek Rzeźnik, Krzysio Korniak, Bogdan Łupicki, Marian Konieczny i Kazio Bartosik.

Wspominaliśmy szkolne czasy. Pierwszą nauczycielkę Panią Czesławę Rogalę, pod okiem której stawialiśmy uczniowskie kroki. Łagodną i dobrą Panią Pacionową, której przysporzyliśmy niejednego siwego włosa. Energicznego i pełnego pasji Pana Baszkiewicza, który „miał serce” dla chóru (najlepszego pod Słońcem!) i mistrzowskiej koszykówki (uwielbianej przez chłopców). Harcerstwo, przyroda, społecznikostwo Pani Kukielkowej, która nie szczędziła uczniom swojego czasu na zbiórki, spotkania i wyjazdy. Zawilości fizyki stawały się bardziej zrozumiałe dzięki wysiłkom Pani Grelowej, a „kreska i perspektywa” Pani Grabiasowej niejednemu przydała się w pracy. Od gwaru szkolnych korytarzy niektórzy uciekali w zacisze biblioteki, gdzie Pani Baszkiewiczowa cierpliwie pokazywała, jak dbać o książki i podsuwała do przeczytania ciekawą literaturę. Jedynym językiem obcym w tamtym czasie był rosyjski. „Szkoła” Pani Zofii Dubaj nie pozwoliła

go nigdy zapomnieć. Ona również uczyła dziewczęta piec, gotować, a także szyć, haftować, dziergać na drutach i szydełku. Pan Antoni Grabias zaś chłopców majsterkowania i innych prac. Same pożyteczne rzeczy, przydatne do dziś.

Szkoła, dzięki nauczycielom, kształtowała nasze charaktery. Uczyła pracy w zespole, wzajemnego szacunku, koleżeństwa, wspólnej zabawy, a także wrażliwości na drugiego człowieka. Wszystko to wspominaliśmy z sentymentem.

Opowiadaliśmy również o sobie. O swoich rodzinach, pracy, pasjach i dokonaniach. Są wśród nas właściciele biznesów, rolnicy, kierowcy, pielęgniarzy, urzędnicy, nauczycielki. Niektórzy pełnili w zawodowym życiu ważne i odpowiedzialne funkcje.

Ciągle rozwijamy swoje pasje i zainteresowania: sport, ornitologia, wędkarstwo, turystyka, robótki ręczne to tylko niektóre z nich. Łatwiej je teraz realizować, gdyż większość z nas nie jest już czynna zawodowo.

Wartości, w jakie zostaliśmy wyposażeni, przekazaliśmy naszym dzieciom, przekazujemy wnukom. Jesteśmy dumni z bycia absolwentami NASZEJ szkoły.

Spotkanie po pięćdziesięciu latach przeminęło w pięknej, pełnej radości atmosferze i odnowiło relacje między nami. Wierzimy i wiemy, że nie było ostatnim i spotkamy się w jeszcze szerszym gronie.

W Nowym Roku życzymy wszystkim nam, a w szczególności naszym Drogim Nauczycielom wszelkiej pomyślności, nieustającego zdrowia i pięknego, dalszego życia.

Absolwenci kl. VIII B/1971 R.

UROCZyste ODSŁONIĘCIE TABLICY POŚWIĘCONEJ PAMIĘCI JÓZEFA KRZYSZTOFA GIZY

24 listopada 2021 roku w naszej szkole została odsłonięta tablica upamiętniająca bohatera, Józefa Krzysztofa Gizę - górnika, który zginął w czasie pacyfikacji kopalni „Wujek” w czasie stanu wojennego. W wydarzeniu tym brało udział wielu zaproszonych gości, m.in. siostra górnika pani Małgorzata Cierkos, dyrektor Śląskiego Centrum Wolności i Solidarności

pan Robert Ciupa – inicjator akcji upamiętniających wszystkich górników, którzy zginęli w grudniu 1981 r. w kopalni „Wujek”, jeden z przywódców strajku - pan Stanisław Płatek, przewodniczący Solidarności Regionu Środkowo - Wschodniego - pan Marian Król, kierownik Filii Urzędu Marszałkowskiego województwa lubelskiego w Zamościu - pan Mariusz Tłuczek, kierownik Wydziału Oświaty, Kultury i Sportu Starostwa Powiatowego w Biłgoraju - pani Marta Skurzak, górnicy z kopalni Bogdanka, burmistrzowie Tarnobrogu - pan Paweł Dec i pan Tomasz Legieć, dyrektor TOK - pani Renata Ćwik, przewodniczący Rady Rodziców - pan Dariusz Dołomisiewicz, kolega i najbliższy przyjaciel Krzysztofa Gیزی - pan Stanisław Dołomisiewicz, a także poczty sztandarowe. Część artystyczną przygotowali uczniowie klas VI,VII,VIII pod kierunkiem pani Jolanty Grelak, uroczystość uświetnił swym występem chór szkolny „Marysieńka” z akompaniamentem pana Andrzeja Kusiaka. Wzruszające pieśni i wiersze przywołały zdarzenia stanu wojennego, które uzupełniono o wspomnienia pani Małgorzaty Cierkos dotyczące drogi życiowej Krzysztofa Gیزی. Następnie uroczystość wprowadzono pocztą sztandarową. Odsłonięcia pamiątkowej tablicy dokonali pani Małgorzata Cierkos i pan Robert Ciupa. Na

zakończenie głos zabrali zaproszeni goście, dziękując uczniom za wzruszające spotkanie z historią tamtych grudniowych, tragicznych dni. Bardzo emocjonalne było wystąpienie pana Stanisława Płatka, który został ranny w czasie pacyfikacji kopalni „Wujek”. Obiecał sobie, że do końca swoich dni zostanie strażnikiem pamięci zamordowanych górników – kolegów, którzy poświęcili życie dla ojczyzny.

Od 22 października w naszej szkole zaprezentowana została wystawa przygotowana przez Oddziałowe Biuro Edukacji IPN w Katowicach we współpracy ze Śląskim Centrum Wolności i Solidarności, prezentująca podstawowe informacje dotyczące okresu stanu wojennego w PRL.

Jolanta Grelak

21 października 2021 r. na Jasnej Górze odbyło się święto polskich środowisk misyjnych. Komisja Konferencji Episkopatu Polski ds. Misji po raz piąty wręczyła medale *Benemerenti in Opere Evangelizationis*. Uroczystościom przewodniczył bp Jerzy Mazur SVD, przewodniczący Komisji Misyjnej i inicjator Medalu. Wzięli w niej udział także bp Jan Piotrowski i bp Leszek Leszkiewicz z Kapituły Medalu. Kapituła przyznała odznaczenia w czterech kategoriach: „za zasługi w dziele misyjnym”, „pomoc modlitewna i duchowa”, „pomoc materialna i finansowa misjom” oraz „informacja medialna”. Kategorie te są uwidocznione na medalu. Na jego rewersie znalazły się słowa zachęty „Podziel się Chrystusem”. Medale *Benemerenti in Opere Evangelizationis* zostały przyznane 15 osobom, wspólnotom i instytucjom **najbardziej zasłużonym dla ewangelizacyjnego dzieła Kościoła. Wśród wyróżnionych znaleźli się nestorzy polskich misji, świeckie misjonarki i katechetki, zasłużeni dla dialogu międzykulturowego i międzywyznaniowego, misyjnej promocji i dokumentacji oraz rozgłosie radiowe.**

W gronie **nagrodzonych w kategorii „Pomoc modlitewna i duchowa”** znalazła się **s. Samuela Prajsnar** - Serafitka, obecnie pracująca w Tarnogrodzie, w diecezji zamojsko-lubaczowskiej, zaangażowana od 40 lat w animację misyjną, pomoc duchową i materialną dla misjonarzy. S. Samuela zbiera środki finansowe na pomoc misjonarzom, angażuje się i animuje różnorodne akcje misyjne w szkole, w parafii - m.in. kolędniczy misyjni, loterie, utrzymuje kontakty listowne, organizuje spotkania z misjonarzami, prowadzi koło misyjne.

Uhonorowanie Siostry medalem *Benemerenti in Opere Evangelizationis* jest bez wątpienia dowodem uznania dla jej działalności przepełnionej duchem i gorliwością misyjną, ale jak sama laureatka twierdzi: „to wyróżnienie jest wspólnym dziełem wszystkich, którzy bezinteresownie zaangażowali się w różne formy niesienia pomocy misjom: modlitwa, ofiarowanie cierpienia, kolędowanie misyjne, jasełka misyjne, ciągłe uwalnianie na potrzeby misji, przybliżanie warunków życia w krajach objętych misjami i zachęcanie do udziału w różnych akcjach. To pomoc nauczycieli, uczniów i ich rodziców, a przede wszystkim ofiarodawców – parafian z Tarnogrodu. Obecnie w 99 krajach posługuje prawie

1800 misjonek i misjonarzy z Polski. W gronie tym są kapłani diecezjalni, osoby świeckie, siostry zakonne - także z naszego zgromadzenia - i zakonnicy. Wszyscy bardzo czekają na naszą modlitwę i wsparcie. Dlatego nie ustawajmy w pomysłach, jak pomagać misjom i jak je wspierać. Każda ofiara, wyrzeczenie, każda forma niesienia pomocy jest wielkim skarbem, który się pomnaża”.

Pragnę wyrazić wielką wdzięczność /mówi s. Samuela/ wszystkim, którym leży na sercu pomoc tym, którzy jej najbardziej potrzebują; tym krajom, gdzie brak żywności, podstawowych środków medycznych i bardzo często „dachu nad głową”. Modlitewną wdzięcznością otaczam Jego Ekscelencję ks. Biskupa Mariana Rojka, Dyrektora Papieskich Dział Misyjnych w naszej diecezji ks. dr. Andrzeja Łuszczę oraz proboszczę naszej parafii Tarnogród ks. Jerzego Tworka – dziękuję za zrozumienie i umożliwienie przeprowadzenia tak szczytnego dzieła, jakim jest pomoc misjom. Wszystkim z serca składam „Bóg zapłać”. S. Samuela

Kochani, cieszymy się z otrzymania tego szczególnego wyróżnienia, bo jest to NASZE WSPÓLNE DZIEŁO - CAŁEJ TARNOGRODZKIEJ SPOŁECZNOŚCI. Niech Jezus Dobry Pasterz każdemu hojnie błogosławi za najmniejsze dobro uczynione dla misji, umacnia na dalsze lata śpieszenia z pomocą potrzebującym, wyprasza potrzebne łaski w owocnej działalności misyjnej.

WOLONTARIUSZE ZE SZKOLNEGO KLUBU WOLONTARIATU NIE ZWALNIĄĄ TEMP

STRAŻACY Z OSP W TARNOGRODZIE UCZĄ WOLONTARIUSZY, JAK UDZIELAĆ PIERWSZEJ POMOCY

We wtorek 7 grudnia 2021 r. w godzinach popołudniowych w naszej szkole zostały przeprowadzone zajęcia instruktażowe dla Szkolnego Klubu Wolontariatu z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. Warsztaty przeprowadzili strażacy: Naczelnik OSP w Tarnogrodzie druh Daniel Bartosik oraz druh Jakub Wańczyk.

Podczas prowadzenia części teoretycznej strażacy przypomnieli wolontariuszom zasady udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej w różnych sytuacjach zagrażających zdrowiu i życiu osób poszkodowanych. Uczniowie dowiedzieli się, jak postępować w przypadku zadławienia, złamania kończyn, krwotoku, utraty przytomności. Znajomość udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej winna być obowiązkiem każdego człowieka. Fachowe udzielenie pierwszej pomocy może mieć doniosłe znaczenie dla uratowania życia poszkodowanego. Wolontariusze zapoznali się również z działaniem automatycznego defibrylatora zewnętrznego (AED), takie urządzenie ratujące życie znajduje się w naszej szkole.

W praktyczny sposób strażacy przedstawili, jak prawidłowo przeprowadzić resuscytację krążeniowo-

oddechową osobie nieprzytomnej: oceną sytuacji i zabezpieczenia miejsca wypadku, oceną poszkodowanego i kontrolą czynności życiowych, wezwaniem pomocy, podstawami podtrzymywania życia, co jest niezmiernie ważną czynnością ratującą życie. Wszyscy wolontariusze mogli samodzielnie przećwiczyć udzielanie pierwszej pomocy na fantomie. Wiedza i umiejętności zdobyte przez uczestników warsztatów są bezcenne, bo są to umiejętności na „wagę życia”.

Serdecznie dziękujemy Strażakom z OSP w Tarnogrodzie za przekazanie uczniom z Szkolnego Klubu Wolontariatu tak cennych i pożytecznych informacji.

MIKOŁAJKOWA ZBIÓRKA ULICZNA NA STYPENDIA

W dniach 2 – 5 grudnia 2021 r. Fundacja Fundusz Lokalny Ziemi Biłgorajskiej wspólnie z partnerami i wsparciem ponad 90 wolontariuszy prowadziła mikołajkową zbiórkę na stypendia. Kwęsta na ulicach Biłgoraja i Tarnogrodu przyniosła rekordową sumę ponad 11 tys. zł. Wolontariusze ze szkoły podstawowej w Tarnogrodzie zebrali 4389,18 zł. Ten fantastyczny

wynik możliwy był ze względu na duże zaangażowanie wolontariuszy i opiekunek Szkolnego Koła Wolontariatu, którym serdecznie gratulujemy i dziękujemy. Bardzo serdecznie podziękowania należą się mieszkańcom Tarnogrodu za tak hojne wsparcie akcji

Wszystkie pozyskane środki zostaną przeznaczone na Biłgorajski Fundusz Stypendialny. Szkoły biorące udział w akcji już teraz zapewniły sobie przynajmniej

życzeniami. Każda wykonana kartka jest piękna i niepowtarzalna. Wolontariusze zbierają się codziennie po lekcjach w bibliotece i wkładając dużo serca, wolnego czasu i kreatywności tworzą małe arcydzieła, które przed świętami zostały podarowane pacjentom w szpitalu.

ZEBRANA KARMA DLA ZWIERZĄT PRZEKAZANA DO BIŁGORAJSKIEGO STOWARZYSZENIA OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI

Zadanie zakończone. Brawo Gaia i Oliwia i wszyscy, którzy aktywnie włączyli się do akcji zbiórki karmy. Karma zawieziona do Stowarzyszenia Opieki nad Zwierzętami w Biłgoraju. Wolontariuszki odwiedziły również przytulisko dla psów, które

jedno stypendium dla wybranego przez siebie ucznia.
-Zgodnie z zasadami, które ustalone zostały przed zbiórką pozyskana przez wolontariuszy z danej szkoły kwota, wróci w formie stypendium do ucznia z ich szkoły. W związku z powyższym na przykład do uczniów ze szkoły podstawowej w Tarnogrodzie w przyszłym roku szkolnym trafi 6 stypendiów w wysokości 750 zł każde, co jest zgodne z Regulaminem Biłgorajskiego Funduszu Stypendialnego.

Wpłat na Biłgorajski Fundusz Stypendialny można dokonywać przez cały rok na konto Fundacji Nr 48 1600 1462 1866 1079 3000 0001.

Akcja pn. „Zbieramy na stypendia” została dofinansowana ze środków Programu Lokalne Partnerstwa PAFW Polsko - Amerykańskiej Fundacji Wolności realizowanego przez Akademię Rozwoju Filantropii w Polsce.

WOLONTARIUSZE PRZYGOTOWALI WŁASNORĘCZNIE ROBIONE KARTKI BOŻONARODZENIOWE Z ŻYCZENIAMI DLA PACJENTÓW ZOL W TARNOGRODZIE

Szkolny Klub Wolontariatu pamięta o pacjentach Zakładu Opiekuńczo Leczniczego w Tarnogrodzie. Chcąc chociaż troszkę uprzyjemnić im święta, przygotowują własnoręcznie robione kartki bożonarodzeniowe z

czekają na adopcję i wyraziły również chęć pomocy przy podopiecznych. Bardzo cieszymy się, że udało się nam wesprzeć Stowarzyszenie. Idzie zima i karma dla bezdomnych zwierząt jest na wagę złota.

UCZNIOWIE ZE SZKOŁY PODSTAWOWEJ IM. KARDYNAŁA STEFANA WYSZYŃSKIEGO W RÓŻAŃCU DRUGIM ŚWIĘTOWALI MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ PRAW DZIECKA WSPÓLNIE Z UNICEF

strony daje im możliwość aktywnego uczestniczenia w procesach podejmowania decyzji, które ich dotyczą.

Rolą dorosłych jest nie tylko dbanie o to, aby prawa dziecka były przestrzegane, ale także szerzenie wiedzy o prawach dziecka, w tym edukowanie kolejnych pokoleń dzieci i młodzieży. UNICEF w swoich działaniach zwraca uwagę na te kwestie i inicjuje różne projekty, których celem jest upowszechnienie wiedzy o prawach dziecka. Międzynarodowy Dzień Praw Dziecka z UNICEF to wydarzenie, które jednoczy wszystkie dzieci na świecie. W tym dniu, w wielu krajach, dzieci oraz dorośli podejmują wspólne inicjatywy, których

celem jest okazanie wsparcia i solidarności z dziećmi, których prawa są respektowane. To radosny dzień, ale z poważnym przesłaniem.

W obchody Międzynarodowego Dnia Praw Dziecka włączyły się także placówki edukacyjne w Polsce. Szkoły i przedszkola zdecydowały się uczcić rocznicę uchwalenia Konwencji o prawach dziecka. Do akcji przystąpiła także Szkoła Podstawowa im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w

Różańcu Drugim. W szkole przez cały tydzień odbywały się warsztaty edukacyjne prowadzone przez panią pedagog Karolinę Dołomisiewicz, przybliżające uczniom klas I-VII tematykę praw dziecka. W ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Praw Dziecka w piątek, 19 listopada uczniowie do szkoły i oddziałów przedszkolnych przyszli ubrani na niebiesko. Przed wejściem do placówki, pod okiem pani Darii Szubiak na nawierzchni szkolnej uczniowie klas młodszych wykonali kolorową kredą tymczasowe rysunki oraz hasło „Dziecka prawa – nasza sprawa”.

K. Dołomisiewicz

Szkoła Podstawowa im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Różańcu Drugim brała udział w obchodach Międzynarodowego Dnia Praw Dziecka organizowanych przez UNICEF Polska. 20 listopada to wyjątkowa data – rocznica uchwalenia Konwencji o prawach dziecka. Przypomina nam, że wszyscy powinniśmy zwracać szczególną uwagę na dzieci i ich prawa.

W 1989 roku

Organizacja Narodów Zjednoczonych przyjęła uniwersalny dokument, gwarantujący wszystkim dzieciom na świecie ich prawa. Chronią one dzieci, ale i wspierają je w prawidłowym rozwoju. Znajomość praw pozwala najmłodszym uchronić się przed różnymi niebezpieczeństwami. Z drugiej

Przygotowania do Świąt Bożego Narodzenia ŚDS

Okresie przedświątecznym w ŚDS bardzo dużo się dzieje. Uczestnicy podczas zajęć w pracowni plastyczno-krawieckiej w ramach terapii przygotowywali wyjątkowe dekoracje świąteczne, wśród których znalazły się piękne stroiki, kartki świąteczne ze specjalnymi życzeniami, stroili choinkę własnoręcznie przygotowanymi ozdobami. Podopieczni wkładają wiele zaangażowania i całe serce w wykonywane prace aby przygotować NASZ DOM na święta.

Pomimo panujących trudnych warunków związanych z pandemią ŚDS odwiedził św.

Mikołaj, zachowując wszelkie obostrzenia. Św. Mikołaj wiedział bardzo dużo na temat uczestników i dokładnie sprawdził kto był grzeczny a kto nie! Nie szczędził im pochwał za dobre zachowanie za co też

zostawił podopiecznym ŚDS miłe niespodzianki.

W obecnym czasie pandemii podopieczni wymagają wyjątkowego wsparcia specjalistów, uczestnicy chętnie korzystają ze wsparcia psychologicznego gdzie uzyskują pomoc, zrozumienie, wsparcie, rozładowanie nagromadzonych napięć, doskonałą umiejętność rozumienia i radzenia sobie z emocjami.

Najbardziej jednak żał wszystkim osobom niepełnosprawnym, że pozostają w izolacji od społeczeństwa, a główny cel ŚDS to przełamywanie barier społecznych. Patrzymy z nadzieją w przyszłość, że wszystko kiedyś wróci do dobrych czasów i znowu będziemy mogli być blisko z drugą osobą, nie koniecznie z rodzinnego Domu.

Wieści **z Tarnogradzkiego** **Klubu Seniora**

CO NOWEGO U SENIORÓW?

Tarnogradzki Klub Seniora ostatnio edukuje się w zakresie bezpieczeństwa. W listopadzie odbyły się dwa spotkania poświęcone temu tematowi. Seniorzy

przekazanie informacji, jak postępować w przypadku zagrożenia. Podczas spotkania Marek Popowicz edukował seniorów, jak ustrzec się przed oszustami, którzy często osoby starsze i samotne wybierają na swoje ofiary. Przypomniwał metody, jakie najczęściej stosują oszuści, w tym m.in.

„na wnuczka”, „pracownika socjalnego”, „policjanta”. Seniorzy mieli również okazję dowiedzieć się, jak ochronić mieszkanie przed włamaniem. Upowszechniano również wiedzę na temat numeru telefonu alarmowego 112. Nie zabrakło również informacji na temat problematyki bezpieczeństwa osób starszych jako uczestników ruchu drogowego. Policjanci przypomnieli o obowiązku używania elementów odbłaskowych przez niechronionych uczestników ruchu po zmierzchu poza obszarem zabudowanym oraz o podstawowych zasadach poruszania się pieszych i rowerzystów po drogach.

przypomnieli sobie ważne zasady, które mogą uchronić ich przed złodziejami oraz jak udzielić pierwszej pomocy przedmedycznej. 5 listopada 2021 r. seniorzy spotkali się z Markiem Popowiczem z Posterunku Policji w Tarnogrodzie. Głównym celem spotkania było przede wszystkim uwrażliwienie seniorów na sytuacje, w których mogą stać się ofiarą przestępstwa, zwiększenie świadomości osób starszych o tego typu zjawiskach i

***

18 listopada seniorzy poznali zasady udzielania pierwszej pomocy. W trakcie zajęć nie zabrakło pracy z defibrylatorem AED. To stosunkowo niewielkie urządzenie przy pomocy człowieka może uratować życie. Jego wczesne użycie może uratować osoby, u których doszło do zatrzymania krążenia. Zajęcia praktyczne połączone z wykładem przeprowadził ratownik medyczny Łukasz Czuchra oraz strażacy – ratownicy z OSP Tarnogród – Marta Bosak oraz Jakub wańczyk. Tematyka warsztatów dotyczyła podstawowych zasad udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. Zaprezentowano praktyczne ćwiczenia w przypadku postępowania z osobą poszkodowaną, np.: sprawdzenie oddechu, prawidłowe ułożenia osoby poszkodowanej w pozycji bocznej ustalonej oraz prowadzenie

resuscytacji krążeniowo-oddechowej. Prowadzący zajęcia podkreślał, że dla ludzkiego życia najważniejsze są pierwsze cztery minuty, gdy dojdzie do zatrzymania krążenia. Zajęcia spotkały się z dużym zainteresowaniem, a wszyscy obecni zaangażowali się w tematykę wykładu i ćwiczenia praktyczne. W trakcie zajęć praktycznych wykorzystano fantom Prestan (dorosły), bandaż, gazy, chusty trójkątne, rękawiczki jednorazowe

***

ANDRZEJKI W KLUBIE SENIORA

25 listopada Tarnogrodzki Klub Seniora zorganizował imprezę andrzejkową mającą na celu integrację uczestników. Wszyscy członkowie włączyli się w przygotowania, więc stoły zastawione były słodkimi i wykwintnymi smakolami. Uczestnicy imprezy tańczyli przy muzyce współczesnej, którą zaproponował

instruktor TOK Piotr Majcher. Małgorzata Zając – instruktorka prowadząca zajęcia aerobiku dla klubu – wraz z seniorami przedstawiła przygotowane podczas gimnastyki układy. W imprezie uczestniczyło około 30 osób. Wszyscy świetnie się bawili. Ten wieczór zostanie w ich pamięci na długo.

Renata Ćwik
/TOK/

Święty nadal niezawodny!

Święty Mikołaj odwiedził wczoraj dzieci z Tarnobrodu. Zanim się pojawił, elfki z Teatru Młodych pobawiły się z dziećmi w zagadki i nauczyły je wierszyka dla świętego Mikołaja. Czas oczekiwania uprzyjemniły też grupy taneczne Tarnobrodzkiego Ośrodka Kultury przygotowane przez instruktorkę Małgorzatę Zajęc.

Kiedy Mikołaj wreszcie się pojawił, dzieci powitały go radośnie. Potem były wierszyki, piosenki, laurki dla świętego i dużo dobrej zabawy. W przyjemnej - już prawie świątecznej - atmosferze Mikołaj wręczał dzieciom prezenty. Pomagały mu dzielne elfy z Teatru Młodych i ze Szkolnego Klubu Wolontariatu. Dzieci w Tarnobrodzie są bardzo grzeczne. Święty Mikołaj odwiedził również Urząd Miejski, tarnobrodzki szpital oraz Urząd Stanu Cywilnego. Nikt nie dostał różgi! Święty Mikołaju zapraszamy za rok!

Monika Komosa
/TOK/

Z DAWNEJ PRASY

REGIONALNE PROFILE

Marian Kasperek — twórca słomianych arcydzieł.

Słomiane cacka mistrza Kasperka

JEST jedynym w regionie i jednym z niewielu w kraju twórcą ludowym, którego twórczym jest słoma — na pozór niewdzięczna, krucha, łamliwa, nietrwała. A jednak Marian Kasperek z Tarnobrogu w województwie zamojskim potrafił udowodnić, że można z niej robić prawie wszystko. Trzeba mieć tylko, jak mistrz Kasperek, odpowiednie przygotowanie i zamiłowanie. Marian Kasperek odziedziczył je po ojcu, do dzisiaj czynnym działaczem spółdzielczości artystycznej, która w Tarnobrodzie ma swe wieloletnie tradycje, a jej wyroby ze słomy słyną w kraju i za granicą.

Marian Kasperek jako jedyny twórca ludowy tworzący ze słomy brał udział w III Ogólnopolskich Targach Sztuki Ludowej w Krakowie. Otrzymał wyróżnienie i dyplom oraz pamiątkowy medal. W roku bieżącym został zaproszony na I Międzynarodowe Targi Sztuki Ludowej w Krakowie.

PROLETARIUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

sztandar ludu

DZIENNIK
POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ
PARTII ROBOTNICZEJ

Białą Podlaską • Chełm • Lublin • Zamość

ROK XXXII. NR 153 (19942)

Lublin, 7.VII.1976 R.

CENA 1 ZŁ

magazyn

ŚRODA

wej w Krakowie. Bedzie tam prezentował najlepsze z 70 wzorów, które obecnie wykonuje. A przede wszystkim kasety mistrzynie opiatane słomą. Kasety to specjalność mistrza, zrobił ich już kilkadziesiąt, żadna jednak nie była podobna do drugiej. Każda ma indywidualny kształt, każda — indywidualne ornamenty i wzory.

Ale mistrz Kasperek dobrze zna staropolskie porzekadło, że „kiep z tego mistrza, którego uczeń nie przewyższa” i

chce swe umiejętności i wiedzę przekazać młodszemu. Od kilku lat stara się nauczyć trudnej sztuki wyplatania ze słomy młodą, utalentowaną uczennicę Liceum Ekonomicznego w Tarnobrodzie. — Bogumiłę Rutynę. Uczennica jest bardzo pojeitna i umie już wiele, Marian Kasperek jest dobrym, ale surowym nauczycielem. Należy więc sądzić, że tradycje wyrobów ze słomy, z których Tarnobród słynie szeroko, również w przyszłości nie zagina.

(al.)

Konsultacje w sprawie obwodnicy Tarnobrodzkiej

Przedstawiciele władz województwa lubelskiego, a także dyrekcji Zarządu Dróg Wojewódzkich spotkali się dziś z władzami i mieszkańcami Tarnobrodzkiej, w sprawie konsultacji społecznych dotyczących budowy miasta Tarnobrodzkiej, w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 835. Spotkanie odbyło się w TOK i udział w nim wziął wicemarszałek województwa lubelskiego Michał Mulawa, burmistrz Tarnobrodzkiej Paweł Dec oraz przedstawiciele firmy projektowej

Zarząd Dróg Wojewódzkich w Lublinie ogłosił przetarg na opracowanie dokumentacji dla obwodnicy Tarnobrodzkiej w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 835. Obwodnica jest planowana w ciągu drogi wojewódzkiej nr 835 Lublin - Wysokie - Biłgoraj - Sieniawa - Przeworsk - Kańczuga - Dynów - Grabownica Starzeńska. W ramach ogłoszonego postępowania opracowana ma być wielobranżowa kompleksowa dokumentacja projektowa w stadium projektów budowlanych i wykonawczych wraz z dokumentacją geodezyjną - prawną, decyzjami oraz wszystkimi uzgodnieniami i opiniami umożliwiającymi złożenie wniosku o wydanie zezwolenie na realizację inwestycji drogowej.

-Przez lata było słycać głównie, nie można, nie da się, nie ma pieniędzy. My pokazujemy, że można. Inwestujemy w infrastrukturę drogową w tym także w obwodnice. Do tej pory o obwodnicy Tarnobrodzkiej wspominało się od czasu do czasu, była ona marzeniami mieszkańców miasta i koniecznością dla kierowców. Obecnie jesteśmy na etapie projektowania i konsultacji.

Mamy już ustalony przebieg obwodnicy, obecni na spotkaniu mieszkańcy i władze nie wniosły co do tego uwag. Znalazł się tylko uwaga dotycząca organizacji ruchu w kontekście przejazdu sprzętów rolniczych z pól. Jesteśmy pewni, że obwodnica zwiększy bezpieczeństwo i poprawi przepustowość drogi wojewódzkiej Nr 835 - mówi wicemarszałek Michał Mulawa.

Planowana obwodnica, zaczynać się będzie (od strony Biłgoraja) rondem na granicy gmin Książpol i Tarnobród i kończyć się będzie przy zjeździe na miejscowość Luchów. Patrząc od strony Biłgoraja, obwodnica prowadzić będzie w stronę Bukowiny. *-Przy zjeździe będzie także rondo. Ronda będą także w ciągu obwodnicy, by usprawnić ruch. Długość planowanej drogi to 5,93 km. Wstępny kosztorys tej inwestycji szacowany jest na 90 mln zł. To są bardzo wstępne koszty. Środki chcemy pozyskać od polskiego rządu. Odpowiednie wnioski już zostały przez nas złożone, czekamy na decyzję premiera - mówi dyrektor ZDW w Lublinie, Paweł Szumera*

-Na całym odcinku planujemy 5 skrzyżowań typu rond, w tym ronda wlotowe i wylotowe. Obwodnica będzie w klasie drogi «G», szerokości 6 m, dwa pasy ruchu, będą także drogi dojazdowe, oraz maksymalne łuki prowadzące płynny ruch. Odsunęliśmy tę obwodnicę od miejscowości Tarnobród, to zniweluje hałas i uciążliwość ruchu. W kilku miejscach są pewne utrudnienia, dotyczy to m. in. podłoża w okolicy tzw.

stawów - mówi Robert Zalewski, przedstawiciel firmy realizującej dokumentację projektową obwodnicy Tarnobrodzkiej i dodaje: -Zgodnie z umową na przygotowanie dokumentacji projektowej mamy 16

miesiący, rozpoczęliśmy prace około 2 miesięcy temu. Połowę czasu to procedury administracyjne liczymy tutaj na dobrą współpracę z władzami samorządowymi. Już wiadomo, że np. wykup gruntów będzie odbywał się na podstawie tzw. «spec ustawy drogowej», która przyspiesza pewne procedury.

-Ruch przez centrum Tarnobrodu jest ogromny. Droga wojewódzka nr 835 jest najruchliwszą drogą wojewódzką w Lublinie. Niezależnie od pory dnia czy nocy, sznur aut ta trasa jedzie. To utrudnia życie w samym mieście jak i ruch lokalny. Obwodnica pozwoli nam odetchnąć i przyspieszy ruch na całej drodze. Musimy pamiętać, że od Biłgoraja czy Zamościa to przez Tarnobród jest najbliżej do autostrady A4 - zauważa Andrzej Dołomisiewicz, mieszkaniec Tarnobrodu.

Paweł Dec, burmistrz Tarnobrodu w planowanej

do budowy obwodnicy upatruje szansę rozwoju miasta. -Odsłoni nam nowe tereny mieszkaniowe i inwestycyjne. Mamy teraz w Tarnobrodzie bardzo duży problem, straciliśmy kilku inwestorów, bo nie było możliwości pozyskania gruntów. Te przy samym mieście są małe i by zrealizować inwestycję, trzeba by porozumieć się z kilkoma właścicielami, co utrudnia sprawę. Dalej od Tarnobrodu działki są większe i w tych okolicach prowadzić będzie obwodnica, która pozwoli tam dojechać. A te tereny bliżej miasta uwolnimy pod mieszkalnictwo W Tarnobrodzie bowiem także brakuje działek pod budownictwo jednorodzinne czy usługowe - zaznacza burmistrz Dec.

<http://bilgoraj.com.pl/konsultacje-w-sprawie-obwodnicy-tarnobrodu-foto,,3,11,1,28176,n.html>

Gmina Tarnobród z dofinansowaniem z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg

W związku z uzyskanymi oszczędnościami poprzetargowymi, kolejne samorządy z terenu województwa lubelskiego mogły otrzymać

dofinansowanie ze środków **Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg**. W Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim w Lublinie w dniu 17

Celem inwestycji będzie przebudowa przedmiotowej drogi w zakresie nośności nawierzchni jezdni, budowę chodnika, poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego, poprawę bezpieczeństwa ruchu pieszych, budowę oświetlenia ulicznego oraz budowę odwodnienia.

Zgodnie z podpisaną Umową Nr 1553 o dofinansowanie zadania, kwota dofinansowania z **Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg** na powyższe zadanie to **540.496,00zł**.

grudnia br. odbyło się spotkanie, podczas którego **Burmistrz Tarnobrodu - Paweł Dec**, podpisał umowę i odebrał z rąk **Wojewody Lubelskiego - Lecha Sprawki** symboliczny czek. Dzięki uzyskaniu dofinansowania w ramach **Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg**, w Gminie Tarnobród zrealizowane zostanie zadanie pn. „**Przebudowa drogi gminnej Nr 109490L ul. Przedmieście Błonie w Tarnobrodzie**”. Jest to odcinek drogi lokalnej o długości 356 m.

Z PRAC RADY MIEJSKIEJ

27 października 2021 r. odbyła się XXXVIII w bieżącej kadencji sesja Rady Miejskiej w Tarnogrodzie

Porządek sesji:

1. Otwarcie sesji i stwierdzenie kworum.
2. Przedstawienie i przyjęcie porządku obrad.
3. Przyjęcie protokołów z poprzednich sesji.
4. Informacja Burmistrza Tarnobrodu o działalności między sesjami.
5. Podjęcie uchwał w sprawie:
  - a) wyrażenia zgody na wydzierżawienie w trybie bezprzetargowym na okres 5 lat nieruchomości gruntowej, zabudowanej stanowiącej własność Gminy Tarnobród;

b) wyrażenia zgody na wydzierżawienie w trybie bezprzetargowym na okres 10 lat nieruchomości gruntowej, niezabudowanej stanowiącej własność Gminy Tarnobród;

c) zmiany Uchwały Nr XXXI/209/2021 z dnia 7 stycznia 2021 r. w sprawie udzielenia pomocy finansowej dla Województwa Lubelskiego na realizację zadania publicznego;

- d) zmiany Uchwały Nr XXXIV/239/2021 w sprawie udzielenia pomocy rzeczowej dla Powiatu Biłgorajskiego na realizację zadania publicznego;
  - e) zmian w wieloletniej prognozie finansowej;
  - f) zmiany uchwały budżetowej na 2021 rok.
6. Interpelacje, zapytania i wnioski Radnych.
  7. Odpowiedzi na interpelacje, zapytania i wnioski Radnych.
  8. Zamknięcie sesji.

29 listopada 2021 r. odbyła się XXXIX w bieżącej kadencji

sesja Rady Miejskiej w Tarnogrodzie

Porządek sesji:

1. Otwarcie sesji i stwierdzenie kworum.
2. Przedstawienie i przyjęcie porządku obrad.
3. Przyjęcie protokołu z poprzedniej sesji.
4. Informacja Burmistrza Tarnobrodu o działalności między sesjami.
5. Podjęcie uchwał w sprawie:
  - a) przejęcia przez Gminę Tarnobród od Zarządu Województwa Lubelskiego prowadzenia zadania publicznego – zarządzania drogą wojewódzką Nr 863 w zakresie bieżącego utrzymania czystości oraz zieleni w pasie drogowym w granicach administracyjnych miasta Tarnobród,
  - b) wyrażenia zgody na wydzierżawienie w trybie bezprzetargowym na okres 5 lat nieruchomości gruntowej, stanowiącej własność Gminy Tarnobród,

c) wyrażenia zgody na wydzierżawienie w trybie bezprzetargowym na okres 10 lat nieruchomości gruntowej, stanowiącej własność Gminy Tarnobród,

d) nawiązania współpracy partnerskiej pomiędzy Gminą Tarnobród oraz miastem Zborów na Ukrainie,

e) pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochozących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi,

f) określenia wysokości rocznych stawek podatku od środków transportowych obowiązujących na terenie gminy Tarnobród na 2022 rok,

- g) określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości obowiązujących na terenie gminy Tarnobród na rok 2022,
  - h) zmian w wieloletniej prognozie finansowej,
  - i) zmiany uchwały budżetowej na 2021 rok.
6. Interpelacje, zapytania i wnioski Radnych.
  7. Odpowiedzi na interpelacje, zapytania i wnioski Radnych.
  8. Sprawy różne.
  9. Zamknięcie sesji.

Bezpośrednie transmisje z obrad Rady Miejskiej w Tarnogrodzie oraz posiedzenia archiwalne na stronie Urzędu Miejskiego w Tarnogrodzie

www.tarnobrod.pl <http://sesjeonline.tarnobrod.pl>

DRUKARNIA HELVETICA

Oferujemy Państwu:

- ulotki, foldery, wizytówki, plakaty, etykiety samoprzylepne, książki, papiery firmowe, druki samokopiujące, teczki firmowe, pieczątki, zaproszenia ślubne

Biłgoraj, ul. Włosiankarska 13,
tel. 84 686 63 35
www.helvetica.com.pl

Zapraszamy do współpracy

WYDAWCA: Tarnobrodzkie Towarzystwo Regionalne ADRES: 23-420 Tarnobród ul. Rynek 18, tel. 084 689 70 21
REDAKTOR NACZELNY: Władysław Dubaj email: tok.tarnobrod@wp.pl
REDAKTORZY WYDANIA: Renata Ćwik, Piotr Majcher, Tomasz Rogala
SPOŁECZNA RADA REDAKCYJNA: Anna Seroka, Monika Komosa, Bogdan Grasa, Beata Szczucińska, Krystyna Kowal, Anna Kuziak, Bożena Śmieciuch, Helena Zająć
OPRACOWANIE GRAFICZNE I SKŁAD: Piotr Majcher
KOREKTA: Monika Komosa
ZDJĘCIA: Redakcja
DRUK: Zakład Poligraficzny „Helvetica” Biłgoraj

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiustacji tekstów.

Zespół ZAWSZE RAZEM z Woli Gułowskiej
(pow. łukowski, woj. lubelskie)
U MACIEJÓW NA ZIELNU

Zespół Obrzędowy LASOWIACZKI
z Baranowa Sandomierskiego
(pow. tarnobrzęski, woj. podkarpackie)
GUŚŁA LASOWIACKIE

Zespół Ludowy SONINA z Soniny
(pow. łańcucki, woj. podkarpackie)
WESELE SONIŃSKIE

Zagórzański Zespół Folklorystyczny
DOLINA MSZANKI z Mszany Górnej
(pow. limanowski, woj. małopolskie)
PO KOŁODZIE W GÓRNE MSANY - ŚW. SCEPON

Kurpiowski Zespół Folklorystyczny
CARNIACY z Czarni
(pow. ostrołęcki, woj. mazowieckie)
WESELE KURPIOWSKIE - WYPROWADZINY

Zespół Folklorystyczny NARWIANIE
z Dobrzyniewa Dużego
(pow. białostocki, woj. podlaskie)
LEN

Zespół Folklorystyczny
KUJAWY BACHORNE NOWE z Osiecin
(pow. włocławski, woj. kujawsko-pomorskie)
ANDRZEJKI NA KUJAWACH BACHORNYCH

Rekonstrukcja
wydarzeń w kopalni
„Wujek”

Fot. Anna Bryła